

Latweeschu Awises.

49. gaddagahjums.

No. 49.

Treschdeenâ, 9. (21.) Dezember.

1870.

Latweeschu Awises libds ar faweem peelifkumeem maksfa par gaddu 70 kap. fubr.
Zelgawâ peefubtoht 1 rubl. f.
Zittur aifsubtoht ta lappa ween: 70 kap. f.
ekspedizija: 19½ kap. f.
pasta nauda: 10½ kap. f.

pariffam: 1 rubl. f.

Za-apstelle: Zelgawâ awifchu nammâ pee Janifchewski, Mihgâ pee Daniel Minus, teatera un wehwera eelas flubri un pee Dr. Buchholz, leela Mekfander eels Nr. 18. Wiffi mahytajt, floblmeistert, pagasta waldbtaj, fribweri un zitti tautas draugi teel luhgt, lai lassitajeem apgabda apstelleschannu. — Redakteera adresse: Pastor Sakranowicz Lutringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Rahotajis: Mibleem lassitajeem sinna un luhgschana. Wisjannafahs sinnas. Karra sinnas. Datschadas sinnas. Sinna. Garrais feldwebels. Dohbeles dseedataju beedribai. Sinna dihwainu leetu Gribbin. Abilda. Rabbibas un preeschu tirgus. Naudas tirgus. Sluddinafchanas.

Mibleem lassitajeem sinna un luhgschana.

Latw. awises ar faweem basnijas un fohlas peelifkumeem isnahs tapat kâ libds schim par to paschu maksu, 1 rubli, arri us jaunu, 1871. gaddu. Tas tad buhs ar Deewa palihgu tas 50tais gadda gahjums. Effam nodohmajufchi par peeminnu schim Latw. awifchu selta kabsahm fatram nahkofscha gadda awifchu nehmejam kahdu mihlu peeminnu libds ar awifschm peefubtoht. Kahda ta buhs, to redsefeet sawâ laika. Bet lai wifs darbs no muhsu pusses warretu ar ihstu preeku un pa kahrtai notikt, tad luhdsam wiffus tohs, kas muhsu Latw. awises gribbehs atkal us jaunu turreht, lai pee laika tahs apstelle; usdohschanu nems pretti kâ wirfû peeminnehts, wiffas weetas. Wehl reis luhdsam apstelleschannu pee laika darriht, lai sinnatum, zil list druffakt, ka wiffus warram apgahdaht.

Wisjannafahs sinnas.

Pehterburga. Zaur manifesti no 1. Dezember tohp va-wehle isdohtha preefch karraspehka peepildifchanas rekrutus nemt abbâs walfis pusses un Pohlu semmê — prohti if no 1000 dwehfelehm 6. Kemfchanai buhs fahktees 1. Februar 1871 un buht pabeigtai 1. Merz. Manifeste tohp ihpafchi peeminnehts, ka fchi rekrutu dohshana wehl notiks pehz teem wisaugstakeem agrakeem lifkumeem no 25. Oktober 1868. Zaur rekrutu nemfchannu katra gadda deenesta laiks warrehs tapt pa-ihfnahs. Jaunee listumi, pehz kurreem karra deenests peekrittihis wiffeem, stahw wehl apspreefchana.

Bersall 19. (7.) Dezbr. Ap Parisi nefas no jauna. — Wahzu karra pulki irr ap Luhri. Preefch diwi deenahm Bomon (us walfar. no Gwre) pehz ihfas kauschanahs no Pruhfcheem tappa eenemta. — Meklemburgas leelherzogs fanehma kahdus 2 tuhft. plehsous. Gelfch eenemtahs Monmedi festungas (stary Mezz un Sedan) Wahzi dabuja 65 leelgabbalus, 3 tuhft. faldatus un aifwabbinaja 237 agrahl faguhstitus no Wahzu pusses. — Falzburgâ, kas arri padewahs, mantoja 52 offizeerus, 1839 faldatus un 60 leelgabbalus.

Belfor pilfehths wehl turrahs, prohweja ahra laustees, bet ne-isdewahs, taggad tohp arween zeetahf apjohfis. Arri Langer (stary Schomon un Dishon) tohp no Wahzeem ap- lehgereta. — Napoleona draugi strahda pa Franziju, lai

laudis fauktu tohpâ agrako, taggad isfaisito fenatu, lai tas spreesch, waj karsch tahlakt weddams waj ne.

Berlinê 19. (7.) Dezbr. Daudsina, ka kehniensch gribboht Bismarfa grafi pagohdinahf ar herzoga gohda wahrdu. — Wiffi Wahzsemmes walbineeki irr us to weenis prahtis, ka Pruhfchu kehniensch lai peenemm keisara wahrdu.

Englantes waldbiba irr pee leelwalstmeekem grahamatas iflaidufi, kas usajina us 27. Dez. (8. Janwar) us konferenzi Londonê, fur Kreewijas-Turku strihdes leeta warrehs tapt isspreehta. Frantschu waldbiba til tad no sawas pusses gribb weenu turp fubtoht, kad arri fcho karra leetu tur preefchâ nemfchoht.

Karra sinnas.

Ap Parisi falfi labbi stipri un arri sneega kahrtai fedf semmi, bet karra darbs eet us preefchu. Bombardeereschannu gan wehl nefahf, bet peeteel arri ta. Pa Wahzsemmi daudsi jau fahf stipri ruhgt, to wehl gaida, ka pilfehthu neschauj druppâs, eerikte us to tatschu jau daudf nedekas effoht gattawa. Bet tahda apschaudifchana nau wis weegla leeta, jo leelajahm humbahm buhtu daudf wairahf ka us juhdses tahlumâ jastrahda. Tapehz gan arri Moltke effoht famu padohmu dewis, lai wehl wilzina ar schauschannu, un kâ redsams, Parisi no badda speestai buhs paschat schinnis deenâs japadohdahs. Sinnams preefch tam gan wehl reisi raudsihs ahra spraustees, bet Pruhfchi to til gaida.

Isnahfufchee Frantschi, ta sinnojahn tappa arween atkal fadsihiti atpakkal Parisès muhròs. Dif gubernators pats un generalis Ducrot (kas no Prubfchu rohfahm isbeha) ufturrah wehl ahrpuffè. Negribb wis kauschu azzis libft, jo bij Parisè apfohlijufchi, waj mirt waj ta uswarretaji atpakkal nahft.

Pee atpakkaldifichanas no Wahzu puffes ihpafchi firdigs maddons bijis Sakscheem obersts Abendroth. Kad jau wiffi bijufchi nokuffufchi, tad wifsch stahjees pats pirmais preekfchà un fauzis, kas nahfs? Uzunirkli bijis atkal leets pulks tohpà un Frantscheem wirfù. Te obersta firgs no 4 lohdehn trahpibts fagahfchahs. Tuhdal wirneets flabt, lezz no firga un atdohd to oberftam. 100 fohlu uf preekfchu, friht no lohdes arri fchis firgs ar wiffu jahjeju. Kaut gan fadaufjees obersts atkal angfchà un fauz tit: Uf preekfchu behrni! Un uswarreja ar.

Soar armija tohy arween tablahf dñhta. Taggad effoht pee Tuhr nofehdufees un tur gan wehl reis wiffieem fpehiteem mehginahs pretti turretees. Uf Frantschu puffes effoht arri daschi jahjeju pudduri no Afrikas, kas farro uf sawu wiffi, Pee Orlean, tur til tahdu nofchautu waj eewainotu Wahzi atraddufchi, galwu nogreesufchi un pee segleem peefehjufchi. Dasch dohmajees lohti gohdabts, kad tam kahdas 6 galwas pee kahjahm farrajahs. Genaidneekus ap Orleani trenfajohf arri Bairu generalis Tann, kam agrahf reij flitti ifgabja, taggad ihfti irahdijis, fo fpehji ar faweeem firdigeem Bairreem. Frantschi no Orlean klist uf Bloa puffi, puzjekkà pee Boschenf tappa atkal fakauti un meitahs uf Tuhr, Wahzeefchi 12. Dez. jau stahweja pee Tuhrès. Behgoht pahri dauds Frantschu militfchas, bet atleek arri wehl Sambetta ministeris pats arri aifbrauzis uf lehgeri.

9. Dez. Prubfchi eenehmufchi Djepp pilfchtu juhmalè (uf feemel no Ruana). Arri Falzburga, (uf Strafsburg, puffi) kas wehl libds fchim turrejahs irr padewufees. Garibaldis pawiffam ifgais.

Frantschu waldiba, kas taggad uf Bordo nogahjuft, dewufi farra fuggieem pawehli arri uf Bordo nahft.

Uf farra lauku eet no Wahzsemnes leels pulks fchahdu tahdu leetu un dahwamu, ar fo seemasfwehttu walfarà lai eepreezina farra wihrus. No Berlinès ween 33 ratti pilni nogahjufchi.

Wahzeefchi ohtrà lahga Orlean eenehdami irr mantujufchi 77 teelgabbalus, dauds munizijas, 4 damfuggus un kahdus 10 tuhft. faldatu.

No 2—4. Dezemb. pret Soar armija bijufchas breefmigas kauschanahs, no Frantschu puffes nofchauti 2 tuhft., dauds fahchautu, bet arri no Wahzu pulkeem, fo Meklenburgas herzogs komandeereja, dauds flabdes. — Bairu generalis Tann atkal ar wiffu duhfschu nehmees Frantschus trenfahf, panehmis 6 leelg., 2000 wihru, no pahchu puffes nofchauti un eewainoti 133 offizeeri un 3 tuhft. faldatu. Soar armijas druppas irr fchlihdufchas uf Bloa puffi. Bet tur stahjufees pretti Wahzu 17. Diwifija, fahawufi un panehmuf 260, pilfehfs Bloa 9. Dez. jau bij Wahzu rohfàs. Uf deenwiddus puffi no Orlean arri 3 kauschanahs bijufchas, wiffas laimigas preekfch Wahzeem.

Par Frantschu ahrà laufchanahs no Parisès rakfa no Wersal 3. Dezember. 30. Now. bij affina deena, jo Frantschi ar wiffu fpehku no Scharanton un Nofchan batteriju puffefchm gribbeja ahrà nahft un Wirtembergeefchu diwifijai bij usdohs tohs atturreht. Genaidneeku pulki bij

fpehzi un wianu batteriju lohdes nahza walihgà. Wehl nebij til breefmigu fchandifchanu bñrdejufchi, ta todeen. Wiff gais uf dauds juhdehm drebbeja, if minutes libds 50 leelg. fchahweeni. Wirtembergeefchu bij 15. tuhftofchi un 10 fundas tee stahweja breefmigafajà ugguni, bet nepeefudami no wiffahm puffefchm speeda nahzejus atpakkal. Ufnahza tumfa un Frantschi wehl turreja 2 fahdschas, turràs bij noftahdijufchees. Tur nu tohs newarreja pameft, jo no turrenes teem bij arween weeglahf uf ahrpuffi dohteet. Tappa peewilfts flabt ohtrs (ponneru) armijas kohris un teem tohpà usdohs, fchis fahdschas nemt. 2. Dezember no rihta darbs fahlahs. Kauschanahs tappa til breefmiga, fa Pommeri beidsot ar plints refgalleem dñna Frantschus atpakkal pahri par Marn uppi. Generalis Frankefch gahja ohtrà lahga ar fawejeem. fchiffkus iffehufchi pretti un pulften 11. bij Frantscheem jamahf. Bet gahja wehl libds pulften 4., kameht no ohtrahs fahdschas bij ifdñht. Leets pulks, kahdi 2000 tappa faguhfitti. Bet arri no Wahzu puffes fahde ne mafa, weens Sakschu pulks, kas arri flabt bijis, irr libds 30 offizeeri faudejis.

Ruan pilfehfs (uf feemel puffi) eenehts no Wahzu generalis Goeben, ta fa Wahzu pulki nu stahw widdù un netaus Soar armija peetift pee Frantschu feemel armijas, kas pee Anien fakauti. Ruane's eenehtfchana irr leelà wehrtibà preekfch Prubfcheem, jo no fchi pilfehfa tee nu walda ar sawu farrafpehku wiffu no gabbalu libds Hawe ohftam, un tablahf wiffu feemel Franzija. No fchis juhrahs puffes tad Frantschi newarr fchim bñhifchan netahdu walihgù dabuht, turflahf tee abbi dfeifzelli, no juhrahs puffes un Parisès puffes, kas Ruana fateff. Prubfcheem lohti labba leeta. Ruana irr no Parisès 19 juhdes tablu.

Tuhrès waldiba, manidama fa Prubfchi netahl no wahreem, irr nogahjuft uf Bordo pilfehfu. Frantschi gan jau deewogan dabujufchi peedfihwoht, fa eeffch kauschanahs tohp uswarreti, bet faru reis, tur tas noteek, melle waj nau fpijori pee tam wainigi. Ta nu arri preekfch tam komiffione ezelta, lai ifmekle ifmalki, ta tas nahzees, fa Prubfchi warrefufchi atkal Orlean panent. Frantschu generalis Paladins, kas ta wiffi finn, duhfschigi turrejees, to eefkatta par aplauneschanu un irr no fawa amata atlahpees.

Stahds Prubfchu busars, kas kehina tuwumà deen, rakfa jawai mahfei no farra lauka fchahdu notiffimu: walfar 1. Oktober atnahza weens no kehina anstellehts fchandars, par furra drohifchfirdibu kehina bja finnohts, un tas to tadeht gribbeja wats redseht. Schis fchandars deeneja pee teem pulkeem, kas Strahfburgu aplehgeraja, tam bij prahtà nahzis nakti fleppen gar wiffahm waktihm gaream eelihft pilfehfa; tumfchà nakti libdis gar wiffahm waktihm, libds trepofa wahreem, fchè stahwejufchas dubbul-tas waktis, uf wehderu lehni libdams, tahm gaream tizis un feifungà tappis, gahjis lehni pee waktis iftabas durwihm, tahs drufku pawehris un iftabu gaischu atraddis, redseja wiffus zeeti gullam. Tad panehmis waktis wirneela drehes no fohbinu, kas blakkam pee gultas farrajufchahs un peegahjis pee galda, fur atraddis ufchirtu waktis grahamtu, tanni eeraktijis sawu wahrdun un pee kahda pulka tas deen, bet nu arr pohfees prohjam, pa to pahchu zellu, fur atnahzis. Atkal pee wahreem nahzis, tas libdams netihfchl fur peeffittis ar to wirfneeka fohbinu, zaur tam waktis faldati nabadifan gan pamannijufchi un fahufchi uf wianu fchaut, bet par laimi tumfà nau warrefufchi trah-

piht, ta ka schis ahtri muldams atkal laimigi zaur waktim ar wissa laupijunu Pruhfchu lehgeri tizzis. Kad Pruhfchi Strahsburgu eenehma, tad arr tilka ta waktis grabmata sawahka un par peeminan schim notikkumam usglabata.

Frantscheem beidsamaja laika deewogan flitti eet un preeka neweenä weeta nau peedsihwojuschi. Tomehr winna ministeris Gambetta wehl 1. Dezember islaidis schahdu manifesti pee wissas Franzijas: „Franzijas engells bij brijtiau aissegts, bet nu, tur wissa tauta fahjas zehlfuees, winsch atkal fahl rahditees wissa spohschuna. — Uswarreschana irr atkal muhsu un lai aismittam agrafahs nelaines, mums laimejabs wissas weetas (tur tad?) Muhsu Loar armija issauz Pruhfchu dohmas, atnemm weenu pilsehtu weh; ohtra (surrus?) Muhsu abbas leelas armijas eet weena ohtra pretti, un kairs saldats sim, ka winna rohtas stahw Franzijas laime. Kas tahdai armijal lai atturrahs pretti? Kas neredi jau skaidri, tahdi beidsiht buhs tee uswarretaji. Pruhfchi wafchi manna starpibu stary saldatu, ko spaidneeka waldineeks gruhita un stary saldatu, kas sawu tautu ar stedsaffinibin fedi. Franzija irr atmohdufuees ka no meega. Un eenaidneeka gals irr flahit. Redseet birgeli, ko muhsu leela tauta speh; kas sawas affinis netawpa, lai taifnibai pasaulk wirsrohka paleet. Franzija un wissa pasaulk to peeminnehs, ko Parije isbarrijusi, ta buhs un paliks zekkarahditaja us wisseem nahtameem laikeem. Lai dsihroo sweika Parije un Franzija un nedallama brihwawalts!“ (Kur ehriwigi stann schee wahrdi, tad sim, ka leeta pawissam zittadi stahw!)

Dascheem no Parises nahkofcheem gaisa fuggem nelaimigi gahjis. Weens atpuhtis us Norwegu semmi. Grabmatu lahde eekrittuk juhra un sweijneeki to issweijojuschu un waldibai nodewusch. Arri pee Englantes krastem mannischi pahri gaisa fuggus, ko wehisch eegreewis leelaja atlantiska juhra. Deewsimin waj spehs pahrskreet pahri us Ameriku, ja ne tad juhras wilads paliks wissas simas libdi ar sinu nesfejem.

Frantschu keisarene Eugenie un Englantes kehinene abbas apmeklesuschahs. Ja-eewehro pee tam tik ta leeta, ka waldibas awise Eugenie arweenu wehl nosauz par Franzijas keisareni.

Daschadas sinnas.

No ahsfemmehm.

Leela konferenze, kas us Londoni israkstita deht apspreeschanas par stribdas leetahm stary Kreemusemmi un Turziju, fahlfuees 3. Dezember.

Berlin. Waltsrabte pahrluhfjosi un par labbahm atraddusi seemel beedribas preekschkontraktes ar Bahdeni, Wirtembergi un Hessu semmi. Arri kontrakte ar Baiiru semmi irr poenemta. Ar to leetu, ka Pruhfchu kehinisch joprobham lai sanzabs par Wahjsemmes keisara, waltsrabte pilnam preeka un meera.

— Pruhfchu waldiba Belgijai sinu dewusi, ka necekattischohit wains par pilnu to mezzo kontrakti, ko Lufsemburgas deht 1867. gadda Londoni parastijusi, zaur ko apfoblijahs Lufsemburgu eekattiht par ne aiste-kann. — Walts likkumu grabmata tohp to wahrdi weeta: „Wahzu

keedriba“ un „Pruhfschu kehinisch“ eelikti tee jauni wahrdi „Wahzu walts“ un „Wahzu keisare.“

— 10. Dez. waltsrabte sawus darbus beigusi. — Zaunas regimentes tohp atkal safanttas un fatasttas, ka marr eet farrä.

Londones konferenze deht Kreemu-Turku leetas effoht us Janwar mehnesi nolikta. — Londoni patronu fabrikis aisdedsees, 17 zilweki us weetas gallu dabujuschu un wairahl ka 100 eewainotu.

Italijas kehinisch pirmo reisi semmes runnas fungus no wissas Italijas (arri pahwesta walts) ap sewi sapulzinajis tohs apfweizinajis un teem peeminnejis, ka zerroht drihi drihi us jauno galwas pilsehtu Rohmu eet.

Florenzä 4. Dezember tee no Spanijas atbraufuschee fungi, tohpa 102, pasneeda jaunishwehletam kehinam Amadeus Spanijas kehinina frohni. Jaunais kehinisch turreja runnu, ka sinnoht gan sawa jauna amata grubtunu, bet palaujotees us Deemu un Spanieschu tautu, buhschoht buht armija pirmals saldats un walts likkumu preekschä pirmals birgelis. Ja arri schim nebuhschoht ta laime sawas affinis illeet sawai tautai par labbu, tomehr to no winna wissi warreschoht apleszinahit, ka winsch zittu nau prahta tuerejis, ka tik Spaniju laimigu darriht.

Persijas kehinisch dohdahs zekka apmekleht tahdu winna tizzibas swehtu weetu. Kербela, Bagdades apriinki. Kehinisch nemmoht libdi tahdus 2 tuhlfst. pamaddonus un malka par teem wissas zekka wairahl ka 200 tuhlfst. rubli, appalsch 20 tuhlfst. rettais. Tahdi 60 tuhlfst. r. iskaufeti, lai warretu seglus un oemanktus apfudrahohit. Bes tam tahdi 10 tuhlfst. zilweki eimoht paschi no sewis par swehtreisneekem libdi. Barahda arri reis sawu gohdibu.

No eekschfemmehm.

Latw. aw. 43. Nr. sinnojahm, ka no Kursemmes gub. waldibas tohp sinnas falassitas par mahju lauku, plawu, gannibu un mescha gabbalu leelumu, par strahdneeku flaitu mahjas, par mahju renti jeb malku, jo schibs sinnas bij peeproffitas, lai augstaka weeta warretu pahrspreest, waj libdschinnigahs galwasnaudas weeta newarretu eegrohshht nodohschanas no mahju semmehm. Kad nu daschi lassitaji scho sinu nau deewogan sawrattuschu, tad tai par isskaidroschannu peeleekam flahit un darram sinnamu, ka deht schibs-nodohschannu pahrgrohshschanas no walts waldischanas libdi schim wehl it nekabde galla spreedums nei jauns likkums nau isdohks, un ka wissahm nodohschannahm janoteek ka libdi schim. Ja kabde jauns likkums schinni leeta ar laiku nahktu, tad sinnamo to tubdal isfluddinassim.

Par apmeerinashannu tam us Bauskas pilskalna apbehdinatam Jr. Mekon k. (Stat. Latw. aw. Nr. 46.) Jr. Mekon k. eefahl sawu rakstu: „No Bauskas“ runnadams no daudi pahrlaistahm fahihwehm un meerabrij-

scheem. Buhtu bijis jabrihnahs, lamdeht Law. aw. lassitajeem rakstijata fakihwes jofinn, ja sawa raksta us beigahm mannu gluschi newainigu rakstu tibscham aistidams nebuhtu pats dewis fapraft, fa winnam tabdas fakihwes mihtas. Es, meera zilwels buhdams, no fakihwehm tapat dohmaju, fa zits tahds jau fazzijis: „Lai kassahs, lam ahda nees, bet zitta pirki eet kassitees, nau drohschi, tur warr kasschi dabuht.“ Tomehr lai rakstijata sawa behdashana nedabuhn dellamo laiti, tad mau ta leeta schoreis ja-isskaidro. (No mannas pusses ar scho isskaidroschanu lai peeteel. Bet ja Fr. Mekon f. wairahf lih-weschonahs buhtu mihtas, tad lai man skrihwe, un es winnam ihpachâ wehstulê labprahf teilschu, kas der par mahzibu. Mannu adressi gan sinnahs.)

Bauskneekem zaur tilta ustaisichanu buhtu gan leels labbums zehlees, tomehr zaur ta pascha isputteschanu nau nelahds jau rohkâs bijis labbums panihzjis. Tee paschi strahdneeki, kas par to laiku tur pelnu atradda, bij pa leelakai dalkai swescheneeki, un teem tur strahdadamem Bauskas amatneekem, nebuhtu par to laiku arri zittur darba un pelnas truhzjis. Augsta waldischana — ne wis Bauskneeki — eesahka to tiltu taifcht, aplahrtejee pagasti ta no labba prahta scholija druzin peepalidscht. Ta tad us tiltis nebij ne Bauskneeku zuhka, ne winnu druwa. Waj nu nau tihri neeki, behdatees, fa es sawa raksta, Latw. aw. 29. Nri., Bauskneekus notesajis par tahdeem, kas wajadribu ismij pret lustes leetu. Pilsdahrts Bauskneeku paschu darbs, turprettim tiltis augstas waldischanas darrischana. Waj tur mas no mainischanas warr runna buht? Zahlahf: wiffa manna raksta pateesi neweens zits lassitajis nebuhs kahdu aistift gribbeschanu eerandsijis. Bet Mekon f. mannu rakstu lassidams buhs gan skattijees zaur sawadu „jaunas mohdes brilli,“ zaur kurru ar gaudenahm azzihm skattotees, smilfschu grauds ischadotees til leels, fa Swerest kalns Mijâ, un ar wesselahm skattotees warroht eerandsicht leetas, kas nemas pasaulê ne-effoht.

Ta lihdsiba no idfiffuscha drauga nemas nepafs us Bauskas tiltu; jo mehs Bauskneeki nekad til ko peedsim-muschus wehl nefauzam par draugeem un tiltis wehl nebij ne peedsimmis, no winna isskattas wehl nebij ne smalkas. Til ko bij eesahka fundamente muhrecht. Kas to jau par draugu gribb faukt lai darra, mehs ne.

Mekon f. wiffu mannu „fwarriku wilschanohs“ gribb atrast manna pascha wahrdos, jo es effoht teizis fa Bauskneeki, pa smulku pilskalnu zeeredami, buhschoht to tiltu aismirft. Bet ka tad nu buhs mihlais Mekon f., kad usschlirsim to lappu un manni wahrdi pawiffam zittadi skannehs? Es fazziju ta: „Bet lai us wezzahs pils pussi eijohf ta wezza laite arweenu nesahpetu u. t. j. pr.“ Waj nu Bauskneeki lamdeht buhtu slitti, fa winna preezajahs par nokertu sibli (pilsdahrtsu) un wiffai nenofehro-

jahs par to, til parahditu un tad fasschaidito medna pautu (tilta buhwes akmiau gubbu).

Newarru fapraft, tur rakstijata tahdu sinu fasmehlis, fa tilta buhwe naudas truhkuma deht aistakta. Pee mums tee zilwefi nemas netizz tahdeem neekem, fa augstai waldischana buhtu naudas peetrubzjis. Til ta komiteja, kas „ar eemaukteem ween pa fruhmeem jahdele“, publejahs wiffa eeteikt, fa Bauskneekem effoht peetrubzjis naudas pee ta tilta buhwes. Winna par molki gribb, lai Bauskneeki paschi tilta buhwi usfahktu, jo winnas beedreem tiltis wairahf ruhp par wiffaem. Taggad teem jabihstahs, fa ar bahni pahri zekotees, swescho sirgu pamannihs un jahdeletaju fakibbelehs. Buhtu rakstneeks praffijis Bauskas zeem. pilskungam, jeb zittam, kas leetu skaidri sinu, tad buhtu dabujis tahdu sinu: Ta nauda, kas eesahkuma preefsch tilta buhwes bij zaur zeem. gubernator f. atsuhfita, gan kua pee ta darba isdohfa, tomehr ta nebij nepagallam wiffa preefsch tilta nodohmata nauda. Leelaka dalka nemas us Bausku ne-atanahza un wehl taggad irr kohpâ; kad til angsta waldischana to atwehletu. Bet lihdsi schim irr zittadi schlehschi, kas leetu aiskawe.

Kad Mekon f. beidschoht eelihgfmojahs ar to dohmu, fa „Bauskneeki un Bauskas lungi to pagihbuscho (irr jau mirris) nebuhschoht pamest gullam,“ tur man ja-atbild: Kad Bauskneeki (starp kurreem arri es peederru), pilschneeki un lauzeneeki, buhtu tiltu paschi fahkuschi taifcht, tad buhtu arri sinnajuschu to galla weht. Un kas winneem buhs eespehjams un derrigs, to tee darrihs, neanmeemt par lannu, bes zittas leekas skubbinaschanas.

Zuhdsu, lai zeenigi lassitaji paschi spreesch, us kurru pussi taifniba! Es Fr. Mekon f. draugs biju, esmu un ir turmahf wehl palifschu.

J. Kronberg.

No **Reepajas**. Scheijenes flintu fabrikis un kaufejamas dsels rihku lecture, kas pehn 19. November febbu wakkara pa leelakai dalkai nodegga, bet drihs atkal tappa usbuhwehts, schogadd atkal aisdeggahs tai pascha mehnescha deena pulstent $\frac{3}{4}$ us 3 pehz pusdeenas. Gaddijahs arri tahds pat mehrens fals un tas pats stipris, seemela rihfa wehisch, kahds bija pee pirmas degschanas. Ugguns schoreis netikka tahlu. Ta ehka, no kurras ugguns iszehlahs, gan nodegga pawiffam. Bet fabrika strahdneekem zihrtigi leihoht isdewahs pee zittas, jau arri aisdegguschahs ehkas sawaldihf leesmas, famehr atwedda sprizjes, ar kurrahm leesmahm darrija gallu pawiffam. Pelnds kritikus ehka nebija wis leela mehrte. Ta bija dselses un tehrauda ahrdeschanas ehka, kas pehn tappa glahbta. Zaur scho degschanu notikkusi skahde irr apschinata us 1445 rubl.

Zaunais dselzetsch, ar kurra buhweschanu irr lihdsi schim leeliski weizes, dohd Reepajneekem, kad buhs gattaws, zerribu us labbaku pelnu un pahrtikku, bet winna buhwê irr arri gaddijuschahs kahdas nelaimes. Isghaju-

ſchu waſſaru pee dſelſzeſſa peederriga fabrika buhwes ſtalaſchai luſſtoht nokritta dauſſ ſtrahdneeki ſemmé. 3 faſſitahs lohti. Weens no ſcheem, biſſeinekſ ſaldats, kam kahja kritténa bija lauſſta, wehl taggad gull laſereté ſlims. Jauna fabrika ehſa, fur ſchi nelaimé notikka, ſtahw pee paſſcha dſelſzeſſa puſohtras werſtes no pilſehta netahlu no ſchoſſeſſas, eebrauzoht pa labbo rohku, un fo brauzoht warr labbi apſſattihht. To ſwehtdeen, kad teem 40 kungeem no Paſſlakkeem pa dſelſzeſſu atpaſſat brauzoht zaur ſchahdeem, tahdeem uj ſchlehnem tiſſchu ſakrauteem daikteem, — par fo awiſes jau ſinnoja — gaddijohs kibele, arri notikke zaur dſelſzeſſa lokomotivi nelaimé pilſehta kuhmeneekem, kas wedda behninau pee kriſſibas. Paſſlabban puſkaretei uſbrauzoht uſ tihlu, laida no lokomotiwes ſwilpi. Sirgi no tam iſbaiditi ſahſa ſkreet ar johni. Ratti tappa apſſweſſti. 3 ſeeweetes ar behninau tuhlin laimigi turpat uſ tihlu iſkrittá. Kutfcheeris tappa ſtipri faſſiſ. Weena ſeeweete, kurras drehbes bijuſſchas eetinufſchahs ritteni, wehl paſikka rattós un bija, ſirgeem tablahl ſkreijoht, nahwes bailés, kamehr ſirgi tappa notwertti un noturreti. Pee ratteem, kas kahdam Leepajas kungam peederreſſa, bija ſſahde par 50 rubl. — Schihs ſeemas pirkam fallam nahloht eſſalla Leepajas eſerá diwás weetas no Nihzes nahſdami maſſas ploſſſneeki, kurri puſdeenas un weenu nakti dabuja iſzeest fallu un nahwes bailés. Gan uſ ſaweem ploſſſteem ſtahwedami ſauza deen un nakti pehz glahbſſchanas, bet nebij neka eſſpehſſams tohs glahbt. Weens gohda wihrs taiſſjees ſcheem nelaimigeem laut ká ſneegt palihgu uſaizinaſams arri ſawus kaiminus, bet tee atſaſſijufſchees. Tee laikam buhs tabdi bijuſſchi, kam labbahl patihl aſſeet uſ krohgu, ne ká glahbt brahlu dſihwibu. Nelaimigeem ugguni uſ ploſſſteem kurdami un ſididamees glahbſſas lihſ obtram rihtam, kad jau warreſſa par leddu iſnahht mallá. J. Sch—r.

Saldá 26. Nowember nakti breeſmu darbs notizzis. Bainijas lohgs pret kanzeli atraſſe uſlauſſe un beſdeemiga rohſas breeſmu darbus idarrijuſſchas, leela ſſaiſta altara bilde, til jau mantas aſſ bildeſ meſſejoht, irr weetahm ſagraiſſta, no altara lehnes wadmalla aſſplehſta, no chgelehm daſſchas ſtabbules iſplehſtas un ſadraggatas, grahmatas no ſſapja iſſwaidiſas, un melnais altara deſſis no uſlauſſas lahdes iſnemts. Ká zerramſ tumſſbas darbs gan drihſ gaimá nahſe, jo beſdeewis no iſſkatta ſaldats, melno deſſi irr neſſis pahidoht kahdam ſkrohderim; zaur to nu nedarham warrehs pehdas dſiht un ká dſiridam, taps wiſſi apſſarteſſe ſaldati ſapulzeti, ka warretu pehz eewehrota gihmja meſſeht.

Baltijas generalgubernatora L. firſt Bagration 26. Nowember irr uſ Pehterburgu brauzis.

Nihgá zaur Mahtina draudſes mahzitaju, Stará L., lihſpubleſſchanohs Iſgezeemá ihpaſſcha beedriba dibbinata, kas neſs to wahrdu „Jonatan“. Jau ſen gaddeem ſtarp Iſgezeema fabrika ſtrahdneekem tas teizams eeraddumſ,

ſawus apſſimufſchus brahſtus nepameſt atſtahtus, bet teem ar mihtahm dahwanahm palihdeſht un kad tee mirſt, gohdam paglabbahht. Taggad nu zaur ſchihs beedribas zehſſchunu tam kriſtigam darbam paſſahwiſs, drehſch paſmats liſts. Liſſkumi tappa faſſahditi no: Belling, Müller, Hahn, Groll, Upping un Silbert. Nihgas magiſtrate tohs apſtiprinaſa un tá tad nu beedriba ſahſ ſawu ſwehtigu darbu dariht. Par beedru warr tapt uſnemts kates gohdigs Nihgas fabrika ſtrahdneekſ un ſtrahdneeze, beedra maſſa irr if 4 nedelas 15 kap. Eaſſimmiſ beedris dabuhn uſ ahrtes ſlimmibas leezibu if 2 nedelas 3 rubl. un ja mirſt, tad beedriba iſmaſſa preeſſch beedra paglabbaſſchanas 20 rubl. Tai Deems nu palihſſi wiſſeem teem gohda wihtreem, kas ſcho teizamu leetu zehluſſchi, un dohd tai ſawus ſeemes, ka ta warretu ar katriu gaddinu jo wairahl beedru ſſaitihht un wiſſeem par leelu ſwehtibu ſawu darbu weſt! S.

S i n n a s

par Kurſemmes pagahſtu ſkohl buhſchunu 18⁶⁰/10. gaddá.

Prabweſta ap- riht.	Dwehſetu ſtats.	ſſohl. ſſtat.	ſſohl. meiſt. ſſ.	Seemas puſſ.	ſſohlá mei.	Waſſar. ſſohl. puſſ. mei.	Priv. ſſ. pag. puſſ. mei.
1. Dohbele .	80.000	54	64	2243	1308	627 225	32 20
2. Grobina .	69.000	66	66	1783	887	205 40	33 13
3. Bauſſa .	62.000	37	42	1113	448	206 59	141 93
4. Kuldiga .	60.000	36	40	1122	771	266 98	3 6
5. Sehrsſpils .	59.000	55	59	1142	865	77 14	58 27
6. Piltene .	58.000	45	45	1333	625	113 28	28 36
7. Randawa .	51.000	34	37	907	480	215 56	4 —
8. Jelgawa .	15.000	9	12	558	290	293 128	— —
Kohpa .	454.000	336	365	10201	5668	2002 678	299 195

No ſchihs tabelles redſams, ka wehl truhſſi 118 ſkohl, lai if uſ tuhſtoſch dwehſelehm buhtu weena ſkohlá. No teem 365 ſkohlmeiſtereem irr 150 Irlawas ſeminari mahziti. Wairahl tá 11 tuhſſt. behrni wehl uſaug beſ wiſſas ſkohlás mahzibas. (Baſn. ruſſ.)

Garrais feldwebels.

(ſlatt. Nr. 48.)

Bija jauks waſſaras waſſars. Noreetedama ſaulite wehl ar ſaweem pehdeſeem ſtarreem apſeltija Magdeburgas ſtaltohs tohrnus. Dſeedataju putnini paſſlabban beidſa ſawus dſeefminas un iſweens ſleidsſahs ſawu naktſlohteli uſmeleht. Seedoſſchahs ſmarſchu puſſkites eetinahs ſawds naktſautinós un ſlehdſa ſawus galwinas; tá ſakloht wiſſa dabba padewahs uſ duſſu. — Tit wezzais Wilſſons wehl preezigs waigá, ar teem ſaweſeem ſehdeja pee ſawa namma dahſa puſſe uſ balkonu, tehju dſerdamſ un lohſſahja jaukohs johlus ſklaufidamees, kad paſſlabban weens Bruhſchu offizeers lepni eenahza un to tá uſrunnaja: „Waj Zuhſ eſſeet tas kauſmannis Wilſſons un waj Zums irr behrni?“

„Ja, — un man irr weens dehlſ, kam tas gohdſ taggad Zuhſu preeſſchá ſtahweht.“ atbildeja Wilſſons it gohdbiſigi.

„Zil wezji Zuh's effect?“

„Peezdesmit un dewiat gaddi.“

„Un Zuh'su dehl's?“

„Dividesmit jeb dividesmit un weenu.“

„Man irr pawehleht's Zums fannu doht, jums buhs abbeem no rihta pulksten Gös pee kehniina buht.“

„To fazzijis winsch atkal aigahja us turren, tur bija nahjis, swilpodams un trallinadams.“

„Noliktä laikä Wilmsön's stahweja kehniina preekschä. Kehniin'sch tam ar ihseem wahrdeem apwaizaja pehz winna dehla weikluma, uszih'tibos u. t. j. pr. „Ja es pee Zuh'su dehla labpatil'schannu atraddis'schu, tad es par winnu gribbu labbi gahdabt.“ Ar teem wahrdeem kehniin'sch winnu at-laida un pawehleja tam dehlam eenahkt. Kad kehniin'sch jaunö Wilmsön no kahjahm lihdi galwu stihwi bij usluh-kojis, tad par wissu winna waigu preeks bij redsams un winsch to tä uirunnaja:

„Salki man bur'scha, us lo Tew irr luste?“

— Mans tehws irr nodohmajis, ka man pehz winna amata wajaga par kaufmani buht, man wehl blakku irr luste us lauku fainneeziibu un sinnatnibahm.

„Sinnatnibahm? Ko Tu faproti no tahm? Latei-nisfi, greekisfi, ebreisfi, kaldeisfi?“

— Es lassu wezjo Greeku un Hohmeeschu grahamatas labprah't un mihlu arri Frantschu un Italeeschu raksius.

„Fuj tohs wissus Tu mett pee mallas! Kad Tu prohti labbi rakstih't un lassih't, tad man irr preeks. Es Tewi nem'schu appak'sch fawas mahzischannas.“

— Zuh'su majestete meerä dohsees . . . .

„Es Tewi nem'schu appak'sch mannas gardes us Pots-damü. Waj faproti? Saldatam Tew wajag toht, Tew arri nebuhs stary teem tam semmakam palikt, Tew irr pil-niga isskatta preeksch tam, effi no feschu pehdu un wehl pahrah't.“

— Zuh'su majestete . . . . .

„Ja Tu labbi usweddissees, Tew nebuhs ne feschas nedelas par rupju saldatu deeneht. Man wajag eeksch mannas gardes weiklu zilweku. Waj Tew arri jau irr kahda bruh'te?“

„To dsiroht Wilmsön's atgahdajahs atkal fawu balt-kalliti un winna waigi palikka ka ar affinihm nolieti, ko sinnam's arri kehniin'sch nomannija.“

„Es gan redsu,“ fazzija kehniin'sch, „kad esmu Lawu mih'to usminnejis. — Bes mannas ihpafschas wehleschannas Tew nau brihw nelahdu seewu nemt; gan jau es Tew weenu seltainiti eedoh'schu. Un tad nu meh's effam weens ar ohtru skaidribä. Waj Tew ta saldatu buhschana irr mih'ta?“

— Ne, es gribbu brihws palikt.

„Schol miljonu w—, ko Tu wehl ne-ceedroh'sching-sees?“ eeblahwah's kehniin'sch pilas dufinu.

— Man nau tas gohds, buht weenam no Zuh'su dsimteem pawalstneekteem.

„Weenalga!“

— Es esmu birgeris no faweenotahm Niederlandehm.

„Weena makfa!“

— Es eeschu atpakkal us dsimteni.

„Turri mutti! jeb es Tew liskhu rohlas naudas weeta, dividesmit no ff usskaitih't.“

„Tä un wehl dachadi kehniin'sch ar Wilmsönu zihni-jahs, gan tam leelu maku fohlidams, bet tas wifs neko nepalihdseja, Wilmsön's ar labbu prah'tu nepadewah's. Turpretti atkal wezjais Wilmsön's kehniin'am issoblija leelu naudu, par dehla briebwestibu, bet tas täpat arri neko nelihdseja un jaunais Wilmsön's bes wissas schelastibas, tikla us Potsdamu aissuh'tiht's, un teem weddejeem tiffa zeeti peelohdinah'ts, wianu us to neschehligako wihsi ja-slehgt, ja tas zilko nemeerigs rahditoh's. Pehz mas laika Wilmsön's bij jau feldwebels, Potsdamä pee leelo gardu pulka. Te effoh't Wilmsön'am arri laimejah's, it lä no nejausch'i, ar fawu baltkalliti fatiktees un ar to ittin labbi eepasih'tees, tä ka winna mihlestiba atkal atjaunojah's un arween wairah't auga.“

„Wezjais Wilmsön's nu rakstija no Magdeburgas dehlam grahamatu, lai tas nu taggad ittin meerigi is-tur-rah's; winsch apfoblija fawu nammu un mantu, zil abtri warredams pahroht, un tad us fawu tehwis'schu atpakkal dohtees un kad tas buhs notizzis, tad lai dehls rauga isdewigu laiku us behg'schannu, par ko sinnam's tehws arri zil spehdams gahdabs.“

„Tä nu bij atkal pagahjis labs laiks. Bassara ar ruddeni bij pahrmittelsusehs; wezjais Wilmsön's bij jau Magdeburgu fen atkahjis un jaunais fawu baltkalliti ar jo ustizzigu mihlestibu eemihlejis.“

„Bija reis jauka ruddens deena, kad kehniin'sch lihdi ar faween pawaddoneem jahja us jakti. Teem jahjoh't nahja weena warren leela jumprawa pretti, kahda gan rehti stary seewischakam warr gadditees. To eerahdsijis kehniin'sch jau smejhah's par wissu bahridu un telja weenam no faween adjutanteem: „to man wajaga us wissu wihsi, tam gar-rajam feldwebelim Wilmsön par gaspalschu peewest.“ Kad to bij fastappusch'i, winsch pawehleja tai apstah'tees, praf-sija fawam adjutantam bleifederi un papihru un rakstijo us sirga sehbedams pee fawa generala schahdu pawehli: „To dahmu, kas Zums scho zeddeli peeneses? Zums buhs list bes kahdas kaweschannas un prettjrunnaschannas, ar to feldwebeli Wilmsön salaulah't! kehniin'sch to tä gribb un paweh'l.“ Tad eespeeda tai garrai dahmai pahri sel'ta gab-balus fouja un eedewa to zeddeli tai, un lifka sinnamä weeta aissest.“

„Tä dahma bij kahda deeneste jumprawa, un bij no faween kungeem kahdas nohtigas apstelleschannas dehl is-suh'tita. Schai nahadsi'tei nemas nebij wallas, kehniina grahamatu paschai aissest, un ta par laimi fatikka fawu labbu draudseni un luhdsä to, winnas weeta kehniina grab-“

matu aiñest, ko arri ta labpraht paklauffija. Bet ta nu bij lohti masa no auguma.

(Uf preefschu beigums.)

Dohbeles dseedataju beedribai

uf winnas gohda swehtkeem 6. Dezember 1870.

1. Zuh's dseedataji Dohbelé
Zuh's gaismas starrin'sch Kursemme;
Apfweitti schodeen essat Zuh's
Kur Zuh'su pirnee swehtti buhs!

2. Zuh's dseedat — flaanu flawejat,
Do Kungu balsd's isteizat,
Kas lihdses's Jums lihds'schejeeni,
Ka beedroti — neschaubigi.

3. Lai Zuh'su stahdinsch, kas wehl jauns
Zkuptotu — un netas launs
Tam neskahdetu pee-augohht
Un jautd's seedd's isplaukstoht.

4. Ka taifah's puschit's krohnit'sham
Tam tautas gohda wainagam;
Jo Latweesch'si tad lihgs'mofees
Kad wianu wainags kuplosees.

5. Kur dseedaschanas gaisma spihd
Tur tumst' behg un mahai kriht,
Tur tauta pohschah's — iszellah's
No launeem preekeem atraisah's.

6. Tad dseedat' brahki! preeki Jums
Un lihgs'ma frd's — Zuh' nopelnums.
Uf dseesmu kohreem mihliga
Zre tauta — un pateiziga.

7. Lai dshwo sweiki, laimigi
Kas Latwju dseesmas standina!
Ar' Latwju tautas waddoni
Nau pateiziba peemirisi!

8. Kad zihstimees wiffi meh's
Uf gaismas darbeem zil tik spehs!
Tad muhsu tehwu semmite
Buh's smarshas pilna pulkite!

Bergfeldt.

Einna dihwainu leetu Gribbin.

Einjuhdu tirgu R. muishá man laimejahs par to Latw. Nr. 10 no Wisgribb kunga peeminnetu ahsheli skaidrakas sunas dabuht, kurras Jums tuhda's steidsch's schrihweht. Latw. Nr. 10 peeminnetu pagasta fainneeki to ahsheli bij paschi audsinajusch'si un par eedihdichanu labbu grass'i isdewusch'si. Ahshelis jau bijis deeweg'an ee-ufschidit's, mahzejis ne ween breht: „bukku, bukku meh!“ bet prattis arri reet ká lohpu funs. Saimneeki ar wianu fahluschi kaiminus rihdiht. Bet kur tu lohpu ee-mahzisi wiffás leetás un weetas mehru turrecht! Isblahwis weenreis wairahf un pawiffam negehligi, ne ká wajad'sigs bijis. Kaimini par to ahsheli no'khrusch'si ais raggeem un to eeflobd'sijusch'si tumshá aigaldá, kur schis weffalas trihs nedetas nau dabujis kreenti gaismu redseht, un falmi

ween bijusch'si ja-ehd. Das notizzees paschá wieslabbaka fahles un lappu laiká, tadeht tahd's fakruppis palizis. Kadu laik'u preefsch tam ahshela fainneeki, arri nabaga kalpini, samettusch'si kohpá lihds' 70 rubl. naudas, liffusch'si tam raggus un naggus apseliht, gribbedami lai winsch pagastam par preeku stabbuletu, bet ahwu! Buzzinsch asti lunzinadams un raggus uf augschu pazeldams, pahrschrehjis pah'r uppi. Pagasta fainneeki gribbejusch'si fawu nauwu atpakkal dabuht, bet schis aifschrehjis tablu prohjam, uf fawil'schu labpalm, un buhtu wehl tablahf aifschmanzees, kad nebuhtu bijis preefschá leels uhdens. Pagahjusch'sas deenas bijis ahshelis atkal atdauffees uf fawu wezzu puffi, bet tá paslep'schu; tik kaiminu Zurtue to redsejis. Schis stahsta: Ahshelim bijis seltijums no raggeem un naggeem pawiffam nogahjis un ah'dai atkota nemas ne-essohht bijis. Schid's Mausis teizis, ka schiddeem tahda ahda nebuht negeldohht; essohht, ja dauds, pimberi wehrts. Ahshelis israh'dijees ká durnis, aislezis peepefahi prohjam, ká weesuls. Tá tad mihso dihwainu leetu Gribbi, nau wehrts tahda ahshela noylukfusch'su un nojuttusch'su ahdu eemantohht; jo kad schidam ta nederr, kur tad Zuh's to likfeet. Ká d'sirdat, no seltijuma pee raggeem un naggeem wairs ne smalkas. Bet lihdsami passtahsteet to Wisdeggun pappam, lai winsch zittás puffes arri paswil'sj, ka laudis no schi lohpinu lai peesargah's; jo ar wianu tá irr: „Iwelz funni no uhdenu, wiasch eefohsch rohká.“

Perfsch'si.

A t b i l d a.

G. F. S. — G. Dauds paldeewe! Zuh'su mihla grabmata mums seelu preeku darrija. Labpraht fahstumees ar Jums wajgu wajgá. Zee-ram, ka warrestu wiffas tabs peeminnetas leetas, kas arri mums wrahtá nahweja, isdarriht. To selt. f. d. luhdu, tik ralsheet un subteet fahurp.

Labbibas un pret'schu tirgus Jelgawá, 8. Dezember, Rihgá, 5. Dezember un LEEPJÁ, 28. November 1870. gaddá.

	Maffaja par:	Jelgawá.	Rihgá.	LEEPJÁ.
1/3	Ischetu. (1 yuhru) rudsh . . .	2 r. 30 f.	2 r. 80 f.	2 r. 60 f.
1/3	" (1 ") kweeschu . . .	3 „ 75 „	5 „ — „	3 „ 50 „
1/3	" (1 ") meeschu . . .	2 „ 25 „	2 „ 25 „	2 „ 30 „
1/3	" (1 ") aufu . . .	1 „ 20 „	1 „ 50 „	1 „ 30 „
1/3	" (1 ") straw . . .	2 „ 50 „	4 „ — „	3 „ — „
1/3	" (1 ") rupju rudshu miltu . . .	2 „ 25 „	2 „ 25 „	2 „ 60 „
1/3	" (1 ") bihdeletu . . .	3 „ — „	4 „ 25 „	4 „ 25 „
1/3	" (1 ") kweeschu miltu . . .	4 „ 25 „	5 „ 50 „	4 „ 50 „
1/3	" (1 ") meeschu putraimu . . .	3 „ 10 „	2 „ 85 „	3 „ 50 „
1/3	" (1 ") kartoffeli . . .	— „ 80 „	— „ — „	— „ 80 „
10	pudu (1 birfawu) teena . . .	2 r. 50 f.	4 r. — f.	2 r. 60 f.
1/2	" (20 mahzj.) swesha . . .	5 „ — „	4 „ 50 „	4 „ 80 „
1/2	" (20 ") dselses . . .	1 „ — „	1 „ — „	— „ 90 „
1/2	" (20 ") tabala . . .	1 „ 40 „	1 „ 25 „	1 „ 80 „
1/2	" (20 ") schlibtu appinu . . .	3 „ — „	— „ — „	8 „ — „
1/2	" (20 ") krobna linnu . . .	2 „ 75 „	2 „ 50 „	2 „ — „
1/2	" (20 ") bralka . . .	1 „ 50 „	1 „ 20 „	1 „ 20 „
1	muzzu linnu seblu . . .	9 „ — „	9 „ 50 „	8 „ — „
1	alku . . .	12 „ 15 „	14 „ — „	13 „ — „
10	pudu farkanas fahls . . .	6 „ 75 „	6 „ 25 „	8 „ 70 „
10	" ballas rupjas fahls . . .	6 „ 60 „	6 „ — „	8 „ 70 „
10	" „ smalkas fahls . . .	6 „ 50 „	6 „ — „	8 „ 70 „

Basnizas un fkolhas sinnas.

Weens Kungs, weena tizziba, weena kristiba.

Nahditajs: Gw. lutter. palihdsibas lahdes norehkinums par 1869. gaddu. Par atbildu luhgſchanai. Baufkas aprinka fkolhmeifteru fapufze. Saule un pulskeni. Rahrlis XV. Sweedru fehnitſch. Dahwanas preefch miſſiones zc.

Gw. lutter. palihdsibas lahdes norehkinums par 1869. gaddu

israhda, ka 1869. gadda tai irr eenahluſchi 83,297 rubl. 64 kop. (turklaht rehkinahs agraka gadda atlikkas). Iſdohti tappuſchi 31,633 r. 10 kop., ta ka 1. Janwar 1870 tai bij pee rohlas 51,664 r. 54 kop. Starp eenentahm dahwanahm irr peeminnamas: 1080 r., ko Regina Wolfram Wiborga mirdama palihdsibas lahdei atwehlejufi, tapat 2124 r. 35 k., kas eenahluſchi zaur weenu basnizas konzerti, ko Oldenburgas leelherzogs Behterburgas Behtera basniza isgahdajis. Starp isdohſchanahm peeminnam te tik daschas, kas Latweefchu laffitajcem derretu sinnaht:

Tappa isdohs:

1) Preefch Behterburgas koſiſt. aprinka:

Nowgorodes mahz. par iſkaiſiti dſihwodamu Latweefchu garigas apkohpſchanas 150 r. — Preefch Kolpanas fkolhmeifteru fkolhas 300 r. — Malojaroslawez draudſei preefch basnizas uſtairſſchanas paleneti 1000 r. — Preefch mahzitaja pee Latweefcheem Pleſkawas gubern. 500 r. (Pleſkawas pilſehtu nu ik mehneſchus turr deewakalpoſchanu). — Smolenſkas draudſei preefch mahzitaja uſturreſchanas 300 r. — Gdowas draudſei preefch fkolhas mahjas 700 r. — Rattilas draudſei pee uſtairſſchanas tabs nodegguſchahs mahzitaja muifchas 600 r. Bef tam wehl dauds draudſehm dahwanas preefch basnizu uſkohpſchanas un glihtuma dohtas.

2) No Maſkawas aprinka peeminnam:

Zeifkas draudſi, kurrai preefch basnizas platscha un ehlu uſzelfchanas 1000 r. dohti un 1400 r. uf 10 gadd. paleneti. Dauds basnizas uſkohptas, mazitajcem uſturs drohſchahs un fkolhas palihdsiba rahdita. Turprettim arri jaleezina, ka no turrenes pat arri dahwanas bagati nahluſchas. Dauds draudſes lohjekku apnehmufchees, katru rei, pee deewagalda nahldami pa kapeikai preefch palihds. lahdes meſt.

3) Jelgawas koſiſt. apr.:

Jelſchu draudſei preefch basnizas uſbuhwes 500 r. dohti un 500 r. uf 20 gadd. paleneti. — Preefch Mohilewas fkolhlahm 200 r. — Dnuiſtes draudſei kristibas

blohda un wihua lanna dahwinatas. — Illuſtes un Iſsumiſchas fkolhmeistereem palihdsiba ſneegta. Preefch Ponedefas luhgſchanas namma nauda irr pilnigi fategzejufi un tik gaida atwehſchanu, ka warr ſahkt. Wilnas aprinki, kur lutteri dſihwo lohti iſkaiſiti, tappa peepalihdschts, ka eſwehtijameem behrneem fkolhas netruhktu, preefch tam tappa atwehleti 418 r. Zik lohti tur wiſſi lutteri atjehds palihdsibas lahdes ſwehtibu, to redſam no mihtas dahwanas, ko nabagu fkolhas behrni no Wilnas basnizas fkolhas paſchi ſawu ſtarp pa kapeikai krahdami ſalaſſijufchi 13 r. 64 kop.

4) Widſemmes koſiſt. apr.:

Preefch Gutmansbach basnizas 1500 r. — Katlakaln fkolhai 150 r. — Slohkas mahzitajam par Dubbultu waffaras draudſes apkohpſchanu 100 r.

Lai tad Deews tas Kungs leel ſawu ſwehtibu uf ſcho ſawas draudſes lohjekku mihleſtibas darbeem, ka paleekami augti Winna walſtibu warr augt. Lai Winſch patſ greeſch un uſturr pee ſchi darba tabs zilweku ſirdis, ka ſchi palihdsibas lahde arri uf preefchu ſawu darbu pee tizzibas brahleem tuwu un tablu warr ſtrahdaht, Deewa ſchehlaſtibu teikdami un ſlawedami.

Beedribas walbineeki:

Preſidents, geheimraht D. v. Ewers.

Tee 12 direktori: Generalleitnanti v. Helmersen, v. Beymarn, v. Schwes. Stahtsrahti: Michelson, Dr. Graff; Goedike, v. Lingen; generalſuperindente Dr. Fromann; koſiſt. affeeriſ Laaland; tee Behterburgas mahzitaji Baekmann, Noltingk, Findeifen. Kaffeeriſ: Fr. Grooten; rakſtuweddejs: stahtsrahts G. v. Buſch.

Behterburga, 29. April 1870.

Par atbildu luhgſchanai.

(Statt. Law. Wv. Nr. 45.)

Rahds latweefchu draugs tur uſbildina: „ka tas gan nahkotees, ka Kurſemmes N. N. puſſe Latweefchi mahzibas apgairmoſchanu wehl til lohti eepakkat, un paſklubina indewei ſakni uſmeleht, irakt un tumſibas kohku gahſt. Nokohpam it labbi, kurra ta puſſe irr, tur indewei ſaknu buhs lohti dauds; bet lai buhtu. Kad tautas draugi til nemſees ar gairſchahm azzihm un trihtahm ſchkippelehm leetai klahk kertees, gan tad apſuhnojufchais tum-

sibas lohks welfees, ka briufschlehs ween. Un gohds Deewam netruhft tautas mihtotaju, kas nebaidahs wis ar sahgi waj zirwi waj schkippele greest un zirki un raft, tur ko atrohd, kas mihto lauzinu isehno. Basihstam arri no tahs paschas puffes dauds dauds wihtu, paschu tautas brablu, kas jau gaddu gaddeem tur jo ustizzigi gar scho darbu puhlejahs, ka winnu wahrdeem labba skanna wiffas mallas un ka Jareds: irr irr dauds mas jau gaischahs tappis. Bet taifribu falkoht wehl lohti dauds trubft, ja scho puffes dsihwi til ar Kursemmites zittahm puffehm faleek kohpa. Un ta buhs pateesi labba leeta, tad dauds mas par to pahrunnashim sawa tautas lappina bei wiffas kaitinaschanas mihtahm firdihm. Un pateesi labbai puffei netruhts zella rahditaju, dsirdefim turpmahf. Bet arri es — eedrohschinajohs fauktees par tautas draugu. Respehju ihsti nei kohla stahwai faknei tubdal klahht peelihft, nei to pahrtreekt, bet fahnes schubburinus — tohs warrbuht weenu un ohtru spehtu aigreeft, lai zitteem daibs jo weillahf eet. Gribbetu til prassihft, waj tas arri n pahrgreeschams schubburs, kas tai puffe lohti effoht. Loffnis, prohteet, ka tur sawus skohlmeisterus nemas wehl ne-eeskattoht ihsta gohda. Skohlmeisteri turroht ka nastu, jeb ka schihda brandwihna wahti, kurrat — deewin — tad til kahdu tschaurumeli dabuhn fahnds eespraust. Zil grubts tas amats un zil swehtibas wiffam nowaddam, wiffai tautai atlezz no ustizziga skohlmeistera daiba — no tam tur wehl nesinnoht ne til dauds ka falsch ais nagga. No tam tar nahkotees, ka behrnam, arri tam wiffuleelajam nebehndeeckam, fainneeki un wezzaki wairahf tizzoht, ka skohlmeisterim. Behrninsch arween labbinsch, winsch newarr melloht, draschkitees, fautees, drehbes plohsihft, flinks buht. Tas wifs til allutinsch no skohlmeistera muffscheles. Weens tehws gudribas par dauds fa-ehdees effoht tur, ka dsirdam, pascha skohla mahziji: tad weens silt un ohtras atfitt, tad irr kwitt. Kur ta skohlmeisteram nepalihft, tur winnu par naidneeku un winna amatu par neeku tur, sinnams kahda tur warrbuht wiffa zitta skohlas buhschanas kohpschana?! Dascha skohla tur wehl tohpoht turreta kahda pusfagruuscha namina, lohgi ka speltes zaurumi, seenas ka seets. Katru gaddu effoht lehrums pehz mallas. Mahrtini klahht, behrni kohpa, bet siltuma ne flabargas. Ne pagasta wezzaka ne preekschneeka neredsoht neweenreis par gaddu skohlu apmeklejoht un jautajoht, waj wifs pa kahrtai. Rodarbojotees til gudrodami, waj skohlmeisterim nau lohnite par dischu. Medseet tas irr schubburs, pret ko sawu nascheli speestu un luhgtin luhgtu: Skohlas usraugi un kohpeji, nenemmeet scho leetu til weegli, zelleet sawu skohlas weetinu ka swezziti augschä, lai degg gaischi wiffem. Un kur Subs wiffu darreet, tur sinnams — arri peepraffekt, ka skohlmeisteri ustizzigi strahda un weena fakne buhs puschu un tumfibas lohks fahls swahrstitees. To wehle weens no tautas draugeem.

Bauskas aprinka skohlmeisteru sapulze.

Wises lassidami par skohlmeisteru sapulzehm zittas puffes ikreis wehlejamees: „laut arri pee mums tahda buhschana zeltahs!“ Nu weenreis ta wehlefschanahs peepildijufees. — Bauskas draudses skohlmeisteri jau preeksch tam wairahf reises bij fanahfuschki kohpa par skohlas buhschana aprunnatees, kurrat starpä tad arri bija ikreis winnu mahzitajs, leels skohlu mihtotajs, bet to wehl newarreja faukt par skohlmeisteru sapulzi. Tur til fanahza kohpa weenas paschas draudses skohlmeisteri, kas sawas dohmas par amata darifschanahm gandrihs ikktra swehtdeenä kohpa sagahjuschi warreja weens ohtram isteikt. Us Bauskas zeeniga mahzitaja usajinaschanu 3. Nowember nu fanahza Bauskas mahzitaja muischä 3 mahzitaji un 13 skohlmeisteri us apspreekschana tahs Bauskas aprinka eegruntejamas skohlmeisteru sapulzes. Zitti mahzitaji un skohlmeisteri slihta zella deht nebij warrejuschki atnahft. Wiffi klahtbudami nu apnehmahs pee skohlmeisteru sapulzes palidami, weens ohtram palihdsigu rohku fuegt pee amata iskohpschanas. Norunnaja us tahdahm sapulzehm 4balsigu dseedaschanu eewest un iswehleja tadeht weenu skohlmeisteri par dseedaschanas waddoni. Schinni pirmä sapulze kluu runnahts, ka lohti labbi buhtu, papreekschu draudses, ta aprinka skohlmeisteru sapulzes eerikteht. Ja tad pehdigi buhtu eespehjams, warretu wiffi Kursemmes skohlmeisteri weenä weeta sapulzetees, ta ka Widsemme tas jau ifgaddus noteek. Wehl tappa runnahts par dseedaht mahzischana pehz nohtem un pehz zippareem. Dohmaja, ka pehz zippareem gan buhtu weeglaki eemahziht, bet pehz nohtem tomehr derrigaki, tadeht ka wiffas drukkatas nohschu gramatas irr pehz nohtem un newis pehz zippareem faraklitas. Tad wehl zitti skohlmeisteri apnehmahs par daschahm zeltahm jautaschanahm nahkofscha sapulze zaur rakseem atbildu doht. Weens no mahzitajeem irr schinnis sapulzes par preekschsehdetaju un weens no skohlmeisterem par rakstu weddeju. Wehlamees, lai mums un wiffem zitteem, kas pee tahdahm eeriktehm puhlejahs, labbi pawektahs!

J. K.

Saule un pulsteni.

(Stat. Nr. 31.)

Dohmajetees pahr muhsu semmes lohdi no seemela us pusdeenu taifnu strihpu wilktu, ko par pusdeenas lihni ju jeb meridianu nosauz; tad pahr scho strihpu eedami mehse wiffur atraddisim gandrihs weenadu laiku, kas irr, tiklai us scho semmes lohdes puffi. Turprettim teem, kas semmes pretpuffi apdsihwo buhs tad, kad pee mums saule us scho pusdeenas lihni ju stahwedama pusdeenu rahda, ritigi 12 stundas febbahf, jeb pusnachts. Ta tad wiffas weetas, kas taifni no seemela us pusdeenas puffi, lai gan tahki weena no ohtras stahw, winnu pulsteni weenadi

rahda. Rohmas pulksteni ar Wenediju, Leipzig un Stralsundi weenadi eet, lai gan tabli weens no ohtra. Täpat arri irr ar Neapeli Italiä, Linzi pee Dohnawas, Pragu un Stettini. Behterburgä un Odeßä pulksteni weenadi un tai paschä brihdi rahda 12, kad eefsch Kairo pilfehda Egiptë; Alschirë eefsch Afrikas täpat lä Gensë eefsch Schweizijas.

Pawiffam zittadi tas atkal irr ar laika rehkinu, ja par rihta un wakkara lihni ju jeb ekwatoru eijam. Te us katru semmes grabdu, jeb 15 jubdsehm, 4 minutes laiks grohsahs; tas irr, us rihta puffi 4 min. agrahk un us wakkareem 4 min. wehlahk. Pat ir us 900 pehd. tablu-ma, fur mehß us rihteem jeb wakkareem dohdamees jau par 1 sekundi laiks, pehz faules rehkinohk zittads un tadeht tad gan lehti faprotams, ka ir tohrnu pulksteni, kas it ne tablu weens no ohtra stahw, newarr weenadi rahdiht. Jo tablatu weena weeta no ohtras, jo leelaka ta laika starpiba, tas irr, tillai eefsch tahm meetahm, kas weena no ohtras us rihta jeb wakkara puffi stahw. Atlantijas juhraß telegrafa sinnaß, kas no scheijenes us Seemef-Ameriku tohp laistas, pehz pulkstena tur ahtrahk atnah-loht, ne lä tahß no scheijenes tohp issuhittas; zaur to tad gan ware sinnaht ka winnu pulksteni muhßejeem dauds stundas pakkatä. Kad pehrnaja gaddä leelo Amerikas dseßzeßu 10. Mai d. pabeidsa, tad israhdijahß, ka tai brihdi, kurvä ar leelu gohdu un fwinneschannu beidsamo (selta) naglu wehl zekam eesitta, bija rihta Amerikas gallä pulkstens 3 un 16 min. pehz pusdeenas un tai gallä us wakkareem bija pulkstens tillai 11 un 40 min. preefsch pusdeenas. Arri Kreewu walste, kas no wakkareem us rihta puffi tabli steepjahß, irr pulkstenu starpiba lohti daschada. Ja Warschawas pulksteni pusdeenä rahda 12, tad Zekaterinburgä — (schë effoht leels marmora akmena stabs us kurre ar selta bohstabeem stahwoht rakstihß: „Rohbescha starp Giropu un Asiju), pee Urala kalneem irr 2^{1/2}, pee Geniseiß uppes 4^{1/2}, tur fur Lena uppe leddus juhraß gahschahß 6^{1/2} pulkst. pehz pusdeenas un paschä Siberijas semmes gallä, eefsch Beerina zekka irr tad jau pulkstens 11 nakti.

Bet nahz ar manni wehl lihdi zeenijams lassitajis un usnemim tu to zekku us wakkareem, es eeschu us rihteem. Tur, fur mehß abbi ap semmes lohdi eedami kohpä fatap-fim, nomannifim to starpibu, ka es us rihteem eedams buhschu 12 stundas ahtrahi un tu us wakkareem gahjis atkal 12 stundas wehlahk tur nokhuis. Schihß 12 stundas agrahk un 12 atkal wehlahk istaisa deenu un nakti, jeb 24 stundas; zaur to tad tas noteek, ka zittäs semmäs laiku skaita weenu deenu us preefschu jeb atpakkat, ne lä lä mehß tahß skaitam. Portugisi un Hollandeeschi brauja pahre leelo jubru, gar Afrikas semmes gallu un tä tad us wakkareem braukdami daschas fallas usgahja un schihm sawu datumu dewa. Spaneeschi us rihta puffi brauk-

dami no Amerikas wakkara puffes atkal zittäs fallas juhraß atradda, tahß preefsch fewis eenehina un tahm atkal sawu laika skaitli dewa. Beidsamee tadeht skaitija sawä kalenderi weenu deenu masahl, lä pirnee. — Par prohwä, Maccao, Kihneeschu juhriallä un Manila falla, kas tillai 7^{1/2} grabdu, jeb pehz laika rehkinajohk tillai pusstundu weena no ohtras, un tomehr tahm katrai saws datums; jo Maccao, kas no Portugiseem eenehita, skaita weenu deenu wairahk ne lä Spaneeschi eefsch Manilas. Tahdas starpibas it ihpafchi rohnahß leelä kluffä juhraß, fur tahm daschadahm fallahm, lä un no kurras puffes juhraß braujejeem tahß atrastäs, irr arri zittads laika skaitlis.

Juhraß braujeji, kas opfahrt semmi reiso un faulei pokkat brauz, pasaude sawä kalenderi weenu deenu; bet pret fauli reisojohk, teem atkal weena deena rohnahß wairahk. Lai nu wiani ar sawu laika rehkinu nejuhtu, tad tee katru reisi par 180 semmes grabdu pahri braukdami, weenu deenu waj nu us preefschu jeb atpakkat skaita. Tahdä wihsë tee no rihta puffes us wakkareem braukdami weenu deenu no sawa laika rehkina islaisch un no wakkara puffes us rihteem braujoht, atkal wenu deenu sawä kalenderi peeskaita.

Tä tad ar scho faules zekka un pulkstenu falihdsina-schannu es ihsumä gribbeju to pateikt, kas katram geld sinnaht, un ja tad zaur telegrafu no tahlenes sinnaß dabujam, täpat arri ja ahtri braukdami zittä gabbalä nokluhstam, tad gan par to nebrühnisimees, ja pulkstenu jeb stundu starpiba irr leela.

(Us preefschu beigums.)

Kahrliß XV. Sweedru kehninsch.

Dseefmas irraid dseedataja firde leeziba. Zif faldi klausitees us tahdas schlihtas dwehfeles noslehpumeem, ihpafchi kad tee ar kehnina krohni puschfoti. Kad pa zitteem wahrteem nedrihstam teescham kehnina nammös eeeet, tad te mums durwtinas aldaritas lihdi pat firde apflehppteem kambareem. Waj kehninsch täpat juht, lä mehß? Ar preeku un behdahm tahdas pat zilwezibas behrus, lä mehß?

Ar tahdahm dohmabm usschlihrahm kahdas dseefminas, kam bija par wirfrakstu ta sihme: C. prohti Sweedru kehnina Kahrliß XV. wahrda sihme, kas schahß dseefminas skandinajis.

Kahrliß XV. irr taggadejs Sweedru kehninsch, muhsu kaiminsch, winnupus Baltiskas juhros, dsurnis 3. Mai 1826, pehz tehwa, kehnina Dskara asimigschannas, 1859 kehnina kleshlu eenehmis. Abbäs winna semmäs, täpat Norwehgu lä Sweedru walste, tas ar weenadu firdeßmihlestibu no saweem laudihm teek mißlohts un gohdinahis.

Ar leelahim zerribahm wiffa tauta to usnehma un kad al-lasch garrà laika nrhlestiba atdseest un zerribas apmirst, tad pee scha kehniina tas nau atrasts. Ko kehniinsch Kahlis fawu augstu amatu sahkdams fehlijahs: „Zuhfu laime un juhfu gohds man buhs par azzumehrfi un par algu manneem darbeem.“ — to tas ustizigi peepildijis, un prassi schodeen wiffu Sweedru semmi no weena galla lihdi obtram, tad dsirdefti, zif winnu lepnakee sapni zaur scho kehniinu irr peepilditi tikluschi.

No fawa tehwa-tehwa tas mantoja to drohschu wihr prahtu un no fawa tehwa, kehniina Dskara, to lehnun un mihlu firdi. Wiffa scha kehniina familija zehlahs no Frantschu marschala Bernadotte. So Sweedrus lihdi 1809. gaddam waldija kehniinsch Gustavs IV., kas nebij pee riltiga prahtu un Frantschu keiseram Napoleonam nahwigs prettineeks, zaur ko fawu semmi eewedda grubtds karrds. Drihs arri fanihka ar Kreewu Keisaru un pafpehleja wiffu Binna semmi un Alaud-fallas, kas pehz Friedrichshammes meera 17. September 1809 palikka pee Kreewusemmes ar kahdeem 200,000 eedfihwotajem. Sweedru walstërachts pastahweja us to, lai kehniinsch atfazzitu fawam krehflam un nospreeda tam wairahl ne 500 tuhlfst. dahlderu preefsch usturra, lai dsihwotu zittà weetà. Gustavs IV. nu pahrmajija fawu wahrdu pa oberst Gustavfon un pa zittahm semmehm dsihwodams, arri no fawa laulata drauga schkirees, beidscht nomirra Schweizè 1836.

Winna tehwa brahlis, Kahlis XIII., uslahpa kehniina krehflà, tam pascham behrnu nebija un peenehma Holsteines prinzi Christiani August par krohna mantineeku; bet schis drihs nomirra un nu walstërachtei bija zits krohna mantineeks jazell. Wahzsemme ar Frantscheem karrojoht daudsi bij eepasinnuschees un atgahdajahs, zif laipnigs to-reis Sweedreem rahdijees Frantschu marschals Bernadotte, kas bija Napoleona brahlim schwahgeris un firts no Ponte-Corvo un scho aizinaja sewim par krohna mantineeku. Tas tad luttera tizzibu peenehmis aigahja Sweedros 1810. gadda un 1818, kad Kahlis XIII. nomirra, peenehma to wahrdu Kahlis XIV. Johann un pats lahpa kehniina krehflà, — taggadeja kehniina Kahlis XV. tehwa tehws.

Schis nu Frantschus fen aismirfis, tur tik fawas tautas ihstenu firdi un prahtu. Drohsch wihrs un taifnibas stipris farg, kas tomeht no firds tik mihlsch un lehns, ka allasch sweeschumà kaunigs un bailigs rahdijees. Refen kad zitti keiseri un kehniini bija us Parisi aigahju-schi, tad arri winsch tur aibrauga. Napoleons to swei-

zinadams un kareetè fehdinajis brauga zaur leelu lauschu pulku us pilli; tad Sweedru kehniinsch no laudihm flanni un preezigi sweizinahs, — effoht no leelas gohdinaschanas tà ka pahrneimts, laudis allasch atfweizinajis pahrpilnam, tà ka warreju-schi mihla kehniina bailigu un kaunigu firdi manniht.

Behz tahdas firds arri winna jaukas dseefminas. Zif mihli tam fawa jauka tehwa semmite firdi lihgo, kad tas dseedadams no tahs fakka:

„Wiss us manni runna dseefmu balsis
un ta wallod' man tik prohtama.“

Sawam mihlam laulatam draugam, Hollandes prinzeffei, Luisei, ko tas apnehma 1850, winsch fawàs dseefminas aibild, kad ta prassa: fakki, kas muhs irr mahzjis mihleht:

„Prassi fauli, augstà debbes zeltà,
prassi, kas muhs mahzjis!“

„Prassi, kapehz weenu-ween,
juhtras wilari farkan eeteff,
kad pee waktar' faule teem
fawus mihlus starrus mett?“

1851 schim rettam pahrim peedfomma meitina ar wahrdu Luise Josefine Eugenie un paktat dehlinfch, Kahlis Dskar, kas drihs atkal aismigga. Tad kehniinsch peenehma fawa brahta dehlns behrnu weetà un tohs apkampj ar tehwa mihlestibu.

Sweedreem wiffa dsihwofchana lohti weizahs sem scha laipniga kehniina rohkas; tà gudris wihrs tas walda abbejäs walstis, tapat Norweghds tà Sweedros, pascham masakam zilwekam schehligs tehws un draugs un iddeenas peepildidams to wahrdu, ko pats runnajas: „Ar lab-beem likkumeem buhs to semmi kohpt.“

f.

Dahwanas preefsch mission. esmu faehmis:

No Luttrianu dr. missiones swehtkeem	18 rubl.	30 kap.
„ „ „ „ „ „ „ „	1	50
„ Lestenes dr. „ „ „ „ „ „ „ „	5	—
„ Bahrtes dr. „ „ „ „ „ „ „ „	6	—

R. Raeder,

Kulbigas Wahz. mahzijas, missiones generalreferents preefsch Kussemes.

Latio. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

No zensuras atwehlehts. Rihgà. 3. Dezember 1870.

Druckahs pee J. W. Steffenhagen un dehla.